

# VERKSAMHETSPLAN 2022

Kommunstyrelsen



# INNEHÅLL

<b>VÅR VERKSAMHETSPLAN OCH STYRMODELL</b>	<b>1</b>
Styrmodell .....	1
Verksamhetsplan .....	2
<b>KOMMUNGEMENSAMMA UTVECKLINGSMÅL</b>	<b>3</b>
Målområde 1: när vi säger 'tillsammans' menar vi det .	3
Målområde 2: vi växer med ansvar .....	7
Målområde 3: det vi erbjuder lockar .....	12
<b>GRUNDUPPDRAG</b>	<b>15</b>
Uppdrag och ansvarsområde .....	15
Omvärldsanalys .....	18
Kvalitetsstyrning .....	26
Målstyrning (Prioriterade områden) .....	32
Ekonomistyrning .....	35
<b>Risk- och internkontroll</b>	<b>39</b>
Väsentliga risker .....	39
Internkontrollplan .....	40
<b>Bilaga. Verksamhetsfakta och Nyckeltal</b>	

© Köpings kommun

Rapporten skriven av:

[Klicka här och skriv namn],

[Klicka här och skriv datum]

Antagen av:

[Klicka här och skriv nämnd, datum och §]

# VÅR VERKSAMHETSPLAN OCH STYRMODELL

## Styrmodell

Köpings styrmodell bygger på tillitsbaserad styrning. Utifrån Köpings vision ”Tillsammans skapar vi vår framtid” har kommunfullmäktige beslutat om tre kommungemensamma utvecklingsmål, vilka har fokus på samhällsutveckling.



Styrningen av kommunens verksamheter sker genom kvalitetsstyrning, målstyrning och ekonomistyrning. Styrningens syfte är att kvalitetssäkra verksamhetens grunduppdrag utifrån perspektiven verksamhet, medarbetare och ekonomi samt att genom prioriterade områden utveckla och förbättra verksamheten utifrån givna resurser.

Styrning av kvalitet i perspektiven utgår från de övergripande målen:

- Verksamhet Kommunens verksamheter erbjuder största möjliga kvalitet för givna resurser
- Medarbetare Vi harenagerade medarbetare som trivs och utvecklas och ett gott ledarskap
- Ekonomi Vi har en god ekonomisk hushållning och en ekonomi i balans

# Verksamhetsplan

Kommunstyrelsens grunduppdrag beskrivs utifrån reglemente som fastställts av kommunfullmäktige, aktuell lagstiftning för nämndens olika ansvarsområden, statliga styrverktyg samt kommunala styrdokument.

Kommunstyrelsens uppdrag enligt reglemente utförs av kommunledningsförvaltningen, samhällsbyggnadsförvaltningen mark och fastighet, Västra Mälardalens Energi & Miljö AB (VME) och Västra Mälardalens kommunalförbund (VMKF).

I verksamhetsplanen presenteras budget för samtliga verksamheter som utför uppdrag åt kommunstyrelsen. Dessutom presenteras budget för kommunfullmäktige, Västra Mälardalens Överförmyndarnämnd, Valnämnd och Revision.

I kvalitetsstyrning finns kvalitetsfaktorer och indikatorer inom verksamhetsperspektivet och ekonomiperspektivet med för Kommunledningsförvaltning, SBF Mark och fastighet och VME Teknisk verksamhet. I medarbetarperspektivet finns kvalitetsfaktorer och indikatorer med endast för Kommunledningsförvaltningen då både SBF och VME presenterar det i sina egna verksamhetsplaner för samtliga medarbetar inom sina organisationer.

# KOMMUNGEMENSAMMA UTVECKLINGSMÅL

Köpings kommun har tre kommunövergripande utvecklingsmål med ett eller två delmål kopplade till sig. Utvecklingsmålen fokuserar på utvecklingen av det lokala samhället och demokratin. Genom våra val och handlingar påverkar vi världen, därför har vi kopplat utvecklingsmålen till de globala målen i Agenda 2030. De tre kommungemensamma målen är:

- När vi säger tillsammans så menar vi det
- Vi växer med ansvar
- Det vi erbjuder lockar

Nedan beskrivs hur verksamheten bidrar till de av fullmäktige beslutade kommungemensamma utvecklingsmålen.

## Målområde 1: när vi säger 'tillsammans' menar vi det

**Hit vill vi: Köpings kommun har en levande demokrati där delaktighet och kommunikation bygger tillit**

Hos oss är du alltid välkommen. Vi tycker att mångfald berikar. Alla behövs för att med sina unika kvalitéer bidra till vår utveckling.

Vi är en öppen, jämställd och solidarisk kommun där alla tar ansvar för en bra integration och ett minskat utanförskap. Våra invånare ska känna sig inkluderade i alla delar i samhället. På så sätt arbetar vi också tillsammans för en jämlik och jämställd folkhälsa.

Genom delaktighet ökar vi förtroendet för kommunen. Hos oss har kommunens invånare inflytande och deras åsikter är högt värderade och tas tillvara. Kommunens aktiva demokratiarbete leder till att våra invånare förstår hur de kan påverka och hur beslut fattas.

Dialog och offensiv kommunikation är viktiga redskap för kunskapsutbyte och förståelse och används aktivt i alla verksamheter.

### Delmål

- Vi erbjuder möjligheter att påverka och vara delaktig i utformningen av samhället
- Tillsammans skapar vi förutsättningar för en förbättrad och jämlik folkhälsa

## *Nulägesanalys*

Tidigt fastställdes att målet är viktigt ur flera perspektiv och att det spelar en central roll för vår hållbara samhällsutveckling, vår välfärd samt för våra invånares välmående och livsvillkor. Delmålen är tätt kopplade till varandra då delaktighet och möjligheten att påverka är viktiga faktorer för vårt mående och därmed för folkhälsan. För att bli en trygg och välmående kommun ur både demokrati- och folkhälsoperspektiv behöver vi satsa på ett antal olika faktorer, men framför allt på barn och unga. Deras samhällsengagemang och hälsa är helt avgörande för Köpings kommuns utveckling och framtid.

Inom nämnderna och bolagens grunduppdrag pågår redan mycket arbete för att främja en bättre folkhälsa, medan det är mer sparsamt med aktiviteter kring delaktighet och demokrati.

### **Tidiga insatser för att främja hälsa och förebygga ohälsa är en god investering**

En utmaning vi ser idag är att andel barn som lever i ekonomiskt utsatta hushåll i Köpings kommun är högre i jämförelse med andra kommuner. För att förbättra förutsättningarna för ekonomiskt utsatta barn behöver vi se till att alla barn och unga har en möjlighet att inkluderas i positiva sammanhang på lika villkor. Arbetet kan också komma att kräva omfattande resurser på kort sikt, dock visar forskningen att en insats för folkhälsan i ett tidigt stadie är en investering i kommunens invånare som kommer att betala sig i framtiden. Det som krävs är ett synsätt och en förståelse för att främjande och förebyggande insatser är lönsamma över tid och att vi i ett samhälle där vi mår bra kan ta bättre hand om de som behöver samhällets stöd.

### **Den digitala infrastrukturen är viktig för delaktighet och demokrati**

Vad gäller delmål två finns utmaningarna främst i den egna organisationens digitala infrastruktur. Den kräver en del investeringar för att Köpings kommun kunna kliva fram och nyttja alla de möjligheter som det digitala samhället erbjuder när det kommer till förbättringar i insyn, service och delaktighet. Vidare finns utmaningar i att hitta nya arbetssätt för att göra beslutsprocessen mer transparent. Även här finns kopplingar till digitaliseringen, då berednings- och beslutsprocess behöver en högre grad av digitalisering för att nå målet om ökad transparens.

## *Önskat läge 2027*

Det önskade läget för delmål ett är att vi har skapat aktiviteter som ger barn och unga inflytande i planerings- och beslutsprocessen. Att vi har tydliga strukturer för jämlikt medborgarinflytande samt en ökad transparens och insyn i beslutsprocessen.

Inom delmål ett sätts ett särskilt fokus på barn och unga i syfte att öka deras intresse och engagemang för samhällets utveckling och den lokala demokratin. Det är viktigt att säkra påfyllnaden av engagerade människor som vill axla framtidens uppdrag som tjänstepersoner och förtroendevalda, och vi tror att engagemanget börjar med en möjlighet att kunna påverka. Vidare sätts också stort fokus på att erbjuda jämlika möjligheter till delaktighet och påverkan för alla Köpings kommunmedlemmar.

Det önskade läget för delmål två är att kommunen har fler barn och unga som mår bra enligt undersökningen Liv och hälsa ung.

Inom delmål två har vi valt att fokusera på barn och ungas psykiska hälsa. Dels för att den psykiska ohälsan ökar inom målgruppen, dels för att barn och ungas psykiska välmående är särskilt viktig för de övriga faktorerna som påverkar folkhälsan i ett långsiktigt perspektiv. För att stärka arbetet ytterligare behöver vi sätta fokus på hälsofrämjande insatser för att stärka skydds- och riskfaktorer samt tidiga och samordnade, förebyggande insatser för att minimera riskfaktorer. Detta görs med fördel i samverkan med andra aktörer såsom exempelvis regionen och andra myndigheter.

### *Indikatorer*

**Delmål 1: Vi erbjuder möjligheter att påverka och vara delaktig i utformningen av samhället.**

Mål	Indikator	Utfall 2019	Utfall 2020	Riktvärde
<b>Vi erbjuder möjligheter att påverka och vara delaktig i utformningen av samhället</b>	Nöjd inflytande - Information	49	52	Indikatorn ska öka
	Nöjd inflytande - Förtroende	37	42	Indikatorn ska öka
	Nöjd inflytande - Kontakt	38	40	Indikatorn ska öka
	Nöjd inflytande - Påverkan	31	36	Indikatorn ska öka



**Delmål 2: Tillsammans skapar vi förutsättningar för en förbättrad och jämlik folkhälsa**

Mål	Indikator	Utfall 2017	Utfall 2020	Rikt-värde
Tillsammans skapar vi förutsättningar för en förbättrad och jämlik folkhälsa	PSYKISK HÄLSA			
	Andel invånare 16–84 år med bra självskattat hälsotillstånd (%) *	69	66	Indikatorn ska öka
	Andel unga som mår bra eller mycket bra (%)	73,3	66,7	Indikatorn ska öka
	Andel unga med god psykisk hälsa (%)	44	42,8	Indikatorn ska öka
	Andel unga som är ganska eller väldigt stressade (%)	37,7	37,8	Indikatorn ska minska
	FYSISK AKTIVITET			
	Andel unga som lever upp till rekommendationen om fysisk aktivitet (%)	49,5	42,3	Indikatorn ska öka
	KOST			
	Andel unga som äter frukost dagligen (%)	49,7	45	Indikatorn ska öka
	Andel unga som lider av övervikt (%)	16,2	16,7	Indikatorn ska minska
	Andel unga som lider av kraftig övervikt (%)	6,3	3,7	Indikatorn ska minska
	SÖMN			
	Andel unga som sover mindre än 7 timmar per natt (%)	28,5	30,7	Indikatorn ska minska
	ANDTS (alkohol, narkotika, doping och spel)			
	Andel unga som druckit alkohol minst en gång i månaden (%)	28,5	34	Indikatorn ska minska
	Andel unga som någon gång använt narkotika (%)	8,3	9,8	Indikatorn ska minska
	Andel unga som röker dagligen (%)	4,2	3,2	Indikatorn ska minska



## Målområde 2: vi växer med ansvar

### **Hit vill vi: Köping är en hållbar, trygg och inspirerande kommun som ger förutsättningar för livskraft**

Kommunen vill växa och vi växer med ansvar.

Vi skapar attraktiva, trygga och inspirerande boendemiljöer där våra invånare trivs och mår bra. Där det finns förutsättningar för en meningsfull fritid och där den stadsnära naturen och parkerna bidrar till livskvalitet. När kommunen växer skapas nya möjligheter till ekonomisk tillväxt. Här utvecklas hela kommunen tillsammans.

Hos oss tar alla verksamheter ansvar för att minska vår miljöpåverkan. Det ställer krav på kraftfulla insatser inom bland annat transporter, byggande, energi och livsmedel. I vår stadsutveckling tar vi hänsyn till grönområden, biologisk mångfald och vattenresurser och ser till att skapa möjlighet för hållbara transporter såsom gång och cykel.

### **Delmål**

- Vi skapar förutsättningar för fler bostäder och arbetar för en trygg och attraktiv livsmiljö
- Vi arbetar aktivt för en hållbar miljö och minskad klimatpåverkan

### ***Nulägesanalys***

Utvecklingsmålet är ett brett mål som både innefattar den fysiska miljön med bostadsbyggande och livsmiljöerna i staden och på landsbygden, men även sociala frågor så som trygghet bland invånarna samt miljö- och hållbarhetsarbete för en hållbar kommun. Samtidigt betonas viljan att växa som kommun, men med hänsyn till kommande generationers förutsättningar och rätt till samma livsmiljöer som nuvarande generationer. Det går därför att utläsa att definitionen hållbar utveckling är central i utvecklingsmålet, då alla de tre perspektiven, social, ekonomisk och miljö, berörs i målet.

### **Behov av förflyttning inom tre centrala områden**

Tre centrala områden där kommunen behöver göra en förflyttning är; attraktiva livsmiljöer, trygghet och hållbar utveckling.

### **Attraktiva livsmiljöer lockar nya kommuninvånare**

Köpings kommun är strategiskt bra geografiskt placerad i Västra Mälardalen. Genom att ta tillvara på vår skiftande natur med odlingslandskap, närhet till Mälaren samt skogar kan Köpings kommun erbjuda omväxlande livsmiljöer som kan behålla och locka nya kommuninvånare.

För att locka nya invånare till kommunen samt möjliggöra flyttkedjor för nuvarande invånare behöver det finnas ett attraktivt bostadsutbud för olika målgrupper. Bostadsförsörjningen är idag en av de viktigaste samhällsfrågorna ur ett välfärds- och tillväxtperspektiv med stor betydelse för länets och kommunens utveckling. Tillgång till en bostad är en grundläggande förutsättning för att människor ska känna trygghet,

välbefinnande och att kunna leva ett gott liv samtidigt som bra bostäder och goda boendemiljöer attraherar arbetskraft och nya invånare.

Allt fler väljer boendeort först och pendlar till sitt arbete snarare än att bosätta sig där arbetet finns. Det ökar kraven på kommunen att erbjuda attraktiva bostäder med god service, till exempel goda pendlingsmöjligheter, bredband, kulturupplevelser och närhet till rekreation. För att locka nya kommuninvånare och behålla de befintliga behöver kommunen behålla och skapa attraktiva livsmiljöer för olika målgrupper i befolkningen.

### **Ökad trygghet för kommuninvånarna**

Trygghet har varit en viktig fråga i Köpings kommun under många år. Ordet trygghet saknar entydig definition men kopplas ofta ihop med sociala, ekologiska och ekonomiska förutsättningar. När Köpings kommun växer och utvecklas behöver detta beaktas för att öka tryggheten i samhället.

I samhällsplanering görs en skillnad mellan begreppen trygghet och säkerhet. Trygghet är en subjektiv upplevd känsla som inte nödvändigtvis behöver stämma överens med om en plats är säker eller inte. Vad som är orsaken till en otrygg plats kan bero på rykten om platsen, människors erfarenhet av den, fysisk utformning, mängden personer som vistas där samt omkringliggande miljöer. Buskage, skadegörelse, klotter, belysning och närhet till andra människor är avgörande för hur en plats kan upplevas.

Säkerhet bedöms däremot utifrån konkreta fakta och fysiska åtgärder exempelvis brottsstatistik, övervakningskameror, inbrottslarm, borttagande av buskage osv. Dessa åtgärder kan ge en effektiv säkerhet på platsen, men inte nödvändigtvis en ökad trygghet.

Arbetet med trygghet är en prioriterad fråga. Flertalet insatser görs redan för att öka tryggheten ur flera perspektiv inom grunduppdraget. Arbetet utförs löpande och hanteras av samtliga förvaltningar, förbund och bolag. I arbetet används det digitala verktyget Embrace. Med systemet kan vi göra allt det som ett kunskapsbaserat arbete innebär: Kontinuerligt kartlägga och skapa gemensamma lägesbilder, analysera brottens och otrygghetsskapande händelsers orsaker, dokumentera samordnade insatser som riktas mot problemens orsaker, följa upp och utvärdera de insatser vi gör, samt återkoppla resultatet till beslutsfattare och invånare. Arbetet görs numera i tät samverkan med polisen vilket effektiviserar arbetet både för kommunen men även för polisen. I kommunen finns även ett brottsförebyggande råd.

Stora samverkansgruppen är ett viktigt forum som även det arbetar aktivt med samverkan och strategi kopplat till trygghet, och insatserna som sätts in är både främjande och förebyggande men även riktade åtgärder genomförs mot riskgrupper. När Köpings kommun växer och utvecklas skall säkerhet och trygghetsfrågor tas i beaktning.

Gemensamt för olika definitioner av trygghet är att man önskar förutsägbarhet för att man ska känna trygghet. En mörk gård kan kännas otrygg då man inte ser om någon ”mystisk person” gömmer sig bakom ett hörn, en ekonomisk situation kan upplevas

otrygg om man inte kan förutsäga hur mycket pengar som finns kvar i slutet av månaden och ett barn kan känna sig otryggt om hen inte har någon person att anknyta till på förskolan. Vad det gäller trygghet i utomhusmiljön gjordes det inför arbetet med den fördjupade översiktsplanen en undersökning om vilka platser som upplevs som otrygga i Köpings tätort, där ett tydligt mönster gick att utläsa kring var otrygghet upplevdes. Som ovan nämnts så kan den upplevda tryggheten öka om det finns en bra kontakt och interaktion mellan personer i samhället. De olika delarna i målet påverkar varandra och ett en satsning på attraktiva livsmiljöer genom till exempel upprustningen av en park eller ett rekreationsområde bidrar till både ökad trygghet när området blir mindre ödsligt. Med höjd kvalitet på kommunens olika livsmiljöer och att med omsorgsfull gestaltning skapa ekologiska, ekonomiska och sociala värden, kommer det ge en ökad trygghet för kommuninvånarna. Det är särskilt viktig att sociala värden och möjlighet till sociala interaktioner mellan olika grupper i samhället vävs samman i såväl byggandet i kommunen som inom åtgärder som genomförs inom miljöarbetet.

### **Hållbar utveckling genom Agenda 2030**

Enligt regeringens proposition 2019/20:188 ska en hållbar utveckling, där vi tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att uppfylla sina behov, vägleda all politik fram till 2030 och Sverige ska driva på genomförandet av Agenda 2030 såväl nationellt som internationellt. Genom att ta vara på vår skiftande natur med odlingslandskap, närhet till Mälaren samt skogar ur ett hållbart perspektiv, kan Köpings kommun erbjuda omväxlande attraktiva livsmiljöer där vi samtidigt tar hänsyn till kommande generationers rätt till samma livsmiljöer.

Genom utvecklingsmålet kan en tydlig inriktning för hur Köpings kommun ska utvecklas de närmaste åren pekats ut för att skapa en hållbar kommun med hög livskvalité och stor omsorg om invånarna. En hållbar kommun är attraktiv att bo, leva och verka i, för både dagens och morgondagens invånare.

### ***Önskat läge 2027***

Det önskade läget för utvecklingsmålet kan beskrivas utifrån de strategier som valts för det fortsatta arbetet.

#### **Kommunen växer effektivt och balanserat med hållbar markanvändning.**

Vi värnar om ekosystemtjänster vid ny och ändrad markanvändning, öka kommuninvånarnas kunskap om ekosystemtjänster i kommunen samt framtagande av en klimatanpassningsstrategi relevanta.

#### **Vi skapar socialt hållbara och attraktiva stadsdelar som erbjuder hög trygghet och miljöer med livskvalité**

Vi satsar på trygghetsskapande åtgärder i prioriterade bostadsområden och på allmän plats, utvecklar arbetet med att värna biologisk mångfald och ekosystemtjänster i våra parker och grönområden. Genom stadsplanering verkar vi för blandad bebyggelse samt goda möjligheter till kultur- och fritidsaktiviteter. Vi värnar gröna och blå stråk med natur och rekreationsvärden.

### **Köpings kommuns attraktivitet stärks**

Utvecklingen har ett tydligt hållbarhetsperspektiv genom att ändrad markanvändning och utveckling av nya attraktiva bostadsområden utvecklas hållbart. Kommunens utveckling sker i samarbete med kommunerna i KAK-regionen.

### **Tillgängligheten stärks**

Skapa tillgänglighet och goda möjligheter till hållbar infrastruktur inom Köpings kommun samt inom KAK-regionen.

### **Kommunens tätorter utvecklas genom satsningar på Köpings stadskärna och utveckling av god gestaltning av byggnader och offentlig miljö**

Vi vill stärka den offentliga miljö och dess utformning, exempelvis genom arkitekturpolicy för att säkerställa den offentliga utsmyckningen. Det kan även vara att planera för boendeformer som det idag råder brist på som exempelvis trygghetsboende, markbostäder i hyresrättsform och större stadsradhus

### **Vi gör det lätt att leva hållbart**

Klimatanpassat samhälle med aktiviteter för att minska kommunens klimatpåverkan. Resurseffektivt samhälle med aktiviteter för att stärka cirkulär ekonomi genom att arbeta enligt kommunens avfallsplan samt ställa miljö- och hållbarhetskrav vid inköp och upphandling.

## Indikatorer

**Delmål 1: Vi skapar förutsättningar för fler bostäder och arbetar för en trygg och attraktiv livsmiljö.**

Mål	Indikator	Utfall 2019	Utfall 2020	Riktvärde
Vi skapar förutsättningar för fler bostäder och arbetar för en trygg och attraktiv livsmiljö.	Nöjd regionindex - trygghet	42	40	Indikatorn ska öka
	Nöjd regionindex - bostäder	50	53	Indikatorn ska öka
	Antal färdigställda bostäder	-	0,5	Indikatorn ska öka

**Delmål 2: Vi arbetar aktivt för en hållbar miljö och minskad klimatpåverkan.**

Mål	Indikator	Utfall 2019	Utfall 2020	Riktvärde
Vi arbetar aktivt för en hållbar miljö och minskad klimatpåverkan.	Energianvändning per m2 i kommunens lokaler	196,41	191,9	Indikatorn ska minska
	Antal solcellsanläggningar	3,41	4,25	Indikatorn ska öka
	Andelen ekologiska livsmedel inom måltidsenhetens verksamhet	32,6	33,5	Indikatorn ska öka
	Andel svenskproducerat livsmedel i kommunens verksamhet	76,48	80,37	Indikatorn ska öka
	Andel miljöbilar i kommunen	12,3	49,4	Indikatorn ska öka
	Antal cykelresor	82 295 <sup>1</sup>	315 769 <sup>2</sup>	Indikatorn ska öka
	Koldioxidutsläpp	12,49 <sup>3</sup>	-	Indikatorn ska minska

<sup>1</sup> Avser mätaren på Stora gatan

<sup>2</sup> Avser mätaren vid Hökartorget, uppsatt under 2020

<sup>3</sup> Utsläpp av växthusgaser inom det geografiska området, ton CO2-ekvivalenter/invånare. Växthusgaser totalt är det totala utsläppet av växthusgaser. Källa: Kolada

## Målområde 3: det vi erbjuder lockar

**Hit vill vi: Köping är en kommun där människor och företag vill etablera sig och växa, och där kompetens både finns och skapas**

För att säkerställa Köpings kommun som attraktivt för näringslivet, och som en levande stad, arbetar vi för att ständigt förbättra företagsklimatet.

Barn behöver vårdnadshavare som är delaktiga i samhällslivet. Ett framgångsrikt och dynamiskt näringsliv skapar sysselsättning som i sin tur ger självständighet, trygghet och goda förebilder. För ungdomar och unga vuxna är möjligheten att se vägar till ett självständigt liv en viktig motvikt till negativa influenser och ett pressande samhällsklimat.

Företag väljer Köpings kommun som ett attraktivt alternativ för nyetableringar och företagande eftersom Köping är en kommun där nya och befintliga företag ges förutsättningar att starta och växa. Våra insatser för att gynna företagsklimatet sker genom tillitsfull samverkan, och har fokus på praktiska åtgärder.

Genom tätt samarbete med näringslivet hjälper vi till att ta fram den kompetens och infrastruktur som framtiden efterfrågar.

### Delmål

- Vi skapar bra förutsättningar för näringslivet genom kompetensutveckling, service och myndighetsutövning

### *Nulägesanalys*

Arbetet med att utveckla förutsättningarna för Köping att vara en kommun där människor och företag vill etablera sig och växa är ett mångfacetterat uppdrag som spänner över en mängd förvaltningar och bolag. I våra grunduppdrag finns många gemensamma trådar som kan vävas samman för att uppnå vårt mål med arbetet.

### **Stor aktivitet inom grunduppdragen**

Inom grunduppdragen pågår flertalet insatser kopplat till företagsfrämjande åtgärder, marknadsföring av kommunen, arbete med arbetsgivarvarumärket och utbildningsinsatser där kompetens som efterfrågas av näringslivet skapas.

Det sker många intressanta utvecklingsprojekt i Köping och att få dessa att samverka för att hitta synergier framåt är en utmaning men också en möjlighet.

Näringslivsavdelningen har under 2020 arbetat med ett antal olika områden för att öka attraktiviteten gentemot näringslivet och medborgarna. Till exempel har resultaten av 2020 år NKI (Nöjd-Kund-Index) analyserats en handlingsplan per myndighetsområde tagits fram. Det har även arbetats fram en ny rutin för företagsbesök samt en uppföljningsrutin.

Arbete har även skett tillsammans med andra förvaltningar och avdelningar inom kommunen. Detta syns på de lokala jobbspåren som finns i Köping.

### **Samordning och samarbete är nyckeln till framgång**

I arbetet med att förbättra, kvalitetssäkra samt samordna insatserna för att säkerställa Köpings kommun som attraktiv för näringslivet och som en levande stad är samordning och samarbete mellan olika förvaltningar avgörande.

### **Kompetensförsörjning en viktig fråga för samhällsutvecklingen**

Kompetensförsörjningsfrågorna är viktiga både för koncernen och näringslivet. Det är viktigt med hög kompetens, gott bemötande och servicevilja oavsett med vad eller var du jobbar. Koncernens medarbetare är viktiga spelare för stadens utveckling likväl som samhällsutvecklingen generellt.

Att hitta nya arbetssätt, digitalisera och minska byråkratin samt arbeta med arbetsmiljöfrågorna är viktigt för att klara kompetensförsörjningsutmaningen, både för koncernen i sig och vår attraktivitet som etableringsort för näringslivet. Om företag ska vilja etablera sig här och människor ska vilja bo i staden så krävs att vår koncern jobbar för det. Vårt interna arbete spelar stor roll utifrån företagets vilja att etablera sig här. Som medborgare måste du kunna gå till ditt jobb och känna dig trygg i att dina barn likväl som dina gamla föräldrar/anhöriga blir väl och professionellt omhändertagna/utbildade.

### **Goda förutsättningar för måluppfyllelse**

Förutsättningarna för kommunen är goda både genom vår storlek vårt geografiska läge samt att det finns ett stort utvecklingsfokus inom Köpings kommun. Att skapa realistiska, och utmanande aktiviteter som konkret genomförs, följs upp och utvecklas är grunden för att vi ska vara en kommun där människor och företag vill etablera sig och växa, och där kompetens både finns och skapas.

### *Önskat läge 2027*

Det önskade läget för utvecklingsmålet kan beskrivas utifrån tre identifierade områden:

- **Stadskärnan** är attraktiv, sammanhållen och trygg
- **Kraftsamling kring attraktionskraften** – gemensamma satsningar på attraktiva Köping
- **Fokus på ökad företagsetablering, inflyttning & kompetensförsörjning** – dra nytta av de nya flytt- och pendlingsmönstren



### Indikatorer

**Delmål : Vi skapar bra förutsättningar för näringslivet genom kompetensutveckling, service och myndighetsutövning.**

Mål	Indikator	Utfall 2019	Utfall 2020	Riktvärde
Vi skapar bra förutsättningar för näringslivet genom kompetensutveckling, service och myndighetsutövning.	NKI företagsklimat - totalt	70	72	Indikatorn ska öka
	Antal nystartade företag/1000 inv	6,6	7,5	Indikatorn ska öka
	Antal arbetstillfällen i kommunen	11 797	-	Indikatorn ska öka
	Antal m2 detaljplanerad mark att erbjuda för olika verksamheter	60 000	60 000	60 000

# GRUNDUPPDRAG

## Uppdrag och ansvarsområde

Kommunstyrelsen har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen leder arbetet med och samordnar utformningen av övergripande och strategiska mål, riktlinjer och ramar för styrningen av hela den kommunala verksamheten.

Kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet (ledningsfunktion). Kommunstyrelsen ska också ha uppsikt över verksamhet som bedrivs i kommunala bolag, stiftelser och kommunalförbund. Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för interna säkerhetsfrågor och säkerhetsskyddslagen. Kommunstyrelsen har även särskilda uppgifter som gäller krisberedskap, civilt försvar och krig.

Kommunstyrelsen ska leda kommunens verksamhet genom att utöva en samordnad styrning och leda arbetet med att ta fram styrdokument för kommunen (styrfunktion).

Kommunstyrelsen ska följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning och fortlöpande i samråd med nämnderna följa upp de fastställda målen och återrapportera till fullmäktige (uppföljningsfunktion).

### Kommunstyrelsens grunduppdrag

Kommunstyrelsen ska leda och samordna planering och uppföljning av kommunens verksamhet och ekonomi. Kommunstyrelsen har en styrande, stödjande och utvecklande roll gentemot kommunens nämnder och bolag. Kommunstyrelsen har även uppsiktsplikt över övriga nämnders och kommunala bolagsverksamhet. Kommunstyrelsen bereder ärenden inför kommunfullmäktige och ansvarar för att kommunfullmäktiges beslut genomförs. Kommunstyrelsen ansvarar även för mark- och fastighetsfrågor, näringslivsfrågor, folkhälsofrågor samt teknisk verksamhet.

### *Kommunledningsförvaltningens grunduppdrag*

Kommunledningsförvaltningen arbetar på uppdrag av kommunchefen. Förvaltningen stödjer kommunstyrelsen i att leda en hållbar utveckling i Köping. Förvaltningen leder, styr och utvecklar Köpings organisation och verksamheter. Medborgarnas bästa, Agenda 2030 och ledorden Trevlig, Trovärdig och Tillgänglig vägleder vårt arbete.

Kommunledningsförvaltningens uppdrag är att:

- Bevaka och påverka utvecklingen i när- och omvärld.
- Bereda sakkunnigt ärenden och ta fram beslutsunderlag till kommunstyrelsen och/eller kommunfullmäktige.
- Implementera och verkställa kommunstyrelsens beslut.
- Driva på och samordna hela kommunkoncernens verksamhet.

- Skapa arenor för utveckling, samspel, styrning och ledning i kommunen.
- Bedriva uppsikt över kommunens verksamheter.
- Ansvara för styrprinciper och säkerställa koncernens finansiering och budget.
- Tillhandahålla, säkra och utveckla samordnade stödfunktioner

### *Mark och fastighet - grunduppdrag*

Inom Mark och fastighet svarar kommunstyrelsen för:

- bostadsförsörjningsfrågor
- markberedskap, markförvärv och markförsäljningar
- exploateringsfrågor
- markförvaltning av kommunens fastigheter, tomträtter, arrenden och nyttjanderätter, servituts- och avtalsfrågor
- olika anläggningsförvaltning av Köpings hamn
- fastighetssamordning, lokalsamordning och fastighetsprojekt

Denna verksamhet utförs inom Samhällsbyggnadsförvaltningen (SBF).

### *Teknisk verksamhet - grunduppdrag*

Inom den tekniska verksamheten svarar kommunstyrelsen för investeringar i, samt drift och underhåll av, kommunens gator, vägar, gång- och cykelvägar, broar, gatubelysning, trafikordningar, parker, skogar, fordon och industrispår.

Kommunstyrelsen ansvarar för handläggning av trafikärenden och arbete med detaljplaner och översiktsplan, handläggning av myndighetsfrågor om trafikreglering, transportdispenser, upplåtelse av offentlig plats, torghandel, flytt av fordon och omhändertagande av skrotbilar.

Denna verksamhet utförs av bolaget Västra Mälardalens Energi och miljö (VME).

## Förvaltningsorganisation



## Våra viktigaste styrande dokument

### *Lagar och förordningar*

- Kommunallagen
- Förvaltningslagen
- Offentlighet och sekretesslagen
- Lag om kommunal bokföring och redovisning
- Arbetsrättsliga lagar
- Plan och bygglagen
- Jordabalken
- Fastighetsbildningslagen
- Anläggningslagen
- Miljöbalken
- Lag om förvaltning av samfälligheter
- Säkerhetsskyddslagen
- Lag om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

### *Kommunala styrande dokument*

- Reglemente
- Värdegrund
- Mål för Köpings kommun 2020-2027
- Verksamhets- och ekonomistyrning i Köpings kommun
- Översiktsplan
- Delegationsordningen
- Finanspolicy
- Arbetsmiljöpolicy
- Medarbetarpolicy
- Personalpolicy
- Ledarpolicy
- Likabehandlingspolicy för Köpings kommun
- Policy för att motverka mutor och jäv

# Omvärldsanalys

Omvärldsbevakning och analys är nödvändigt för att förstå vad som påverkar förutsättningarna att leda och styra. Sveriges kommuner och regioner (SKR) har definierat fem övergripande områden – globalisering, demografi, klimat, teknik och värderingar – där förändringar strakt påverkar både Sverige som övriga världen. Analysen kan användas som utgångspunkt i kommunens eget omvärldsarbete.

## Nuläge, förutsättningar och utmaningar

### *Ekonomiska utmaningar*

Under 2020 minskade global BNP med 3,3 procent vilket kan jämföras med finanskrisen år 2009. Då var minskningen 0,1 procent. Trots denna historiska kris har världsekonomin återhämtat sig snabbare än vad som initialt prognostiserades. Det finns en positiv framtidstro där världshandeln och industriproduktionen har haft en snabb återhämtning. Återhämtningen påverkas även av den höga vaccineringsgraden. För 2021 bedöms global BNP öka med 6,0 procent. Prognosen för 2022 visar en global BNP-tillväxt motsvarande 4,4 procent.

Även den svenska ekonomin fortsätter att återhämta sig med en BNP-tillväxt. Konjunkturinstitutet bedömer att svensk BNP kommer att öka med 3,7 procent för helåret 2021 och med 3,4 procent år 2022. BNP-gapet väntas därmed att ligga på normala nivåer under 2022. BNP-gap definierar resursutnyttjandet i ekonomin. Tillväxten i sysselsättningen väntas öka med 2 procent under 2022.

### *Säkerhet och säkerhetsskydd*

Interna säkerhetsarbetet handlar i grunden om att säkerställa kommunens verksamheter ur ett säkerhetsperspektiv. I detta ingår även brottsförebyggande arbete, ofta i samverkan med andra myndigheter. Brottsförebyggande arbetet inkluderar även trygghetsskapande åtgärder för alla som bor och verkar i Köpings kommun. Kommunens säkerhetsarbete innefattas även av säkerhetsskyddslagen utifrån Sveriges säkerhet. I detta arbete skall en säkerhetsskyddsanalys arbetas fram och utifrån den en handlingsplan.

### *Krisberedskap, civilt försvar*

Kommunerna, länsstyrelserna och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ska arbeta tillsammans för att öka samhällets krisberedskap på lokal nivå. Överenskommelsen om kommunernas krisberedskap och överenskommelse om kommunernas arbete med civilt försvar reglerar ersättning och uppgifter kopplat till kommunernas arbete. VMKF genom beredskapssamordnarna driver, stödjer och samordnar kommunens arbete med krisberedskap och civilt försvar.

## *Klimat*

Klimatförändringarna är en av de största utmaningarna som mänskligheten stått inför i modern tid. De redan konstaterade klimatförändringarna och dess alltmer extrema väder påverkar oss i allt större utsträckning. Det är dags att börja agera och genomföra åtgärder som sänker utsläppen av växthusgaser och skadliga partiklar. Inte bara för att det är bra för framtida generationer utan för att det är bra för oss här och nu. Köping behöver också ta höjd i samhällsplaneringen för de klimatförändringar vi märker redan idag.

Att skapa en hållbar kommun är ett omfattande och långsiktigt arbete, som kommer vara viktigt och centralt lång tid framöver. I ett första skede kommer arbetet vara centrerat kring att skapa tydliga strukturer och målbilder för kommunens arbete med hållbar utveckling. Det kommer även ske insatser och konkreta aktiviteter för att anpassa kommunen till att bli mer hållbar och bättre möta de utmaningar som vi står inför. Arbetet kommer ställa krav på samarbete med andra aktörer såväl inom den kommunala organisationen som externa parter.

## *Corona*

Situationen med Coronapandemin har pågått större delen av åren 2020-2021. Efter den 30 september hävdades en del restriktioner. Nu pågår dock ny smittspridningsökning på såväl nationell som lokal nivå. Återgång till ett mer normalt läge kommer att ske successivt.

## *Digitalisering*

Den digitala utvecklingen har i samband med den pågående Coronapandemin fått en snabb utveckling. De kommande åren kommer digitalisering vara en viktig fråga för att behålla och höja kvaliteten och servicen i verksamheten, öka kostnadseffektiviteten samt nå framgång i arbetet med de kommungemensamma utvecklingsmålen. Våra invånares förväntningar på oss att leverera enkla och smidiga lösningar ökar. För att fortsätta vara en attraktiv arbetsgivare och möta framtidens kompetensförsörjning behöver vi fortsätta med den digitala utvecklingen. Under 2022 implementeras ett digitalt beslutsstödsystem som ska stödja chefer och ledare i att utveckla verksamheten så att våra mål kan uppnås.

Digitalisering av offentlig förvaltning styrs av det av riksdagen beslutade målet om en innovativ och samverkande statsförvaltning som är rättssäker och effektiv, har väl utvecklad kvalitet, service och tillgänglighet och som därigenom bidrar till Sveriges utveckling och ett effektivt EU-arbete

## *Kompetensförsörjning*

Köpings kommuns övergripande målsättning är att vara en efterfrågad arbetsgivare där medarbetare och chefer vill stanna och får utvecklas. Köpings kommun ser flera utmaningar såväl på lång som på kort sikt för kompetensbehovet bland flera av de stora yrkesgrupperna. Kommunens pågående generationsväxling och

fåmansbefattningar ställer nya krav på verksamheten och medarbetarnas kompetens. Strategiskt viktiga frågor för kommunen är därför att attrahera och rekrytera medarbetare med rätt kompetens samt att utveckla och behålla de medarbetare som finns i kommunen. Som en del i arbetet med kompetensförsörjning arbetar vi med följande fem fokusområden: arbetsmiljö och hälsa, likabehandling, personalförsörjning/kompetensförsörjning, ledarskap och medarbetarskap samt lön och villkor.

För att nå framgång med kompetensförsörjningsarbete har Köpings kommun tagit en strategisk riktning utifrån tre identifierade utvecklingsområden; Fler arbeta mer, Arbeta smartare och Attraktiv arbetsgivare. Den strategiska riktningen hjälper oss att nå vårt grunduppdrag och målbild 2027.



Erfarna medarbetare har värdefull kompetens och när medellivslängden ökar kan även arbetslivet förlängas. Med fler år i arbete ökar chansen att möta upp rekryteringsbehovet. Köpings kommunkoncern som arbetsgivare måste signalera tidigt att medarbetare som närmar sig pensionsålder är en viktig resurs att ha kvar i verksamheten. Det kräver också att vi som arbetsgivare skapar förutsättningar för att fler ska orka och vilja arbeta vidare längre. Här är ett aktivt arbetsmiljöarbete av vikt.

Ett annat arbete framåt är att se över vilka orsaker som får medarbetare att avsluta sin anställning och gå till annan arbetsgivare. Utifrån en minskad arbetsför befolkning behöver kommunen vårda och försöka behålla alla medarbetare som redan har anställning hos oss.

Att arbeta smartare måste innebära att satsa på nya arbetssätt där organisationen behöver förenkla mera, automatisera och tänka effektivisering med hjälp av digitalisering.

Köpings kommunkoncern behöver som arbetsgivare bli bättre på att ta vara på den befintliga kompetens som finns hos våra medarbetare så att den kommer till gagn för hela koncernen.

Attraktiva arbetsförhållanden med förutsättningar och förmåner som gör att våra medarbetare upplever sig få den utveckling de behöver så främjar engagemang och trivsel. Det ger goda ambassadörer och talar gott om sitt arbete och förmedlar stolthet och bidrar i marknadsföringen av oss som kommun och arbetsgivare. Vi förbättrar våra möjligheter att bli en potentiell framtida arbetsgivare.



Det finns ett intresse hos kommande generationer för meningsfulla arbeten som gör skillnad. Men unga saknar insikt i vad kommunal verksamhet innebär. Därför är det viktigt att marknadsföra Köpings kommuns yrken, visa vägarna in till jobben och låta unga få prova på genom praktik, feriearbete eller traineejobb. Att marknadsföra sig är viktigt för att kunna bli ett självklart val som en framtida arbetsgivare.

Köpings kommun behöver fortsätta utvecklingen av framtidens moderna arbetsplats utifrån ett universellt arbetsliv och en arbetsplats som passar fler.

### **Tillitsbaserad styrning och ledarskap**

Ett förhållningssätt för att bli en attraktiv och modern arbetsgivare med verksamhetsutveckling för invånarnas bästa i grunden. Tillit som styrprincip och förhållningssätt är något som grundar sig på en stor del forskning. Tillit är grunden för en hållbar organisation. Den är även avgörande för hur människor mår och kan prestera på sitt arbete. En god arbetsmiljö lägger grunden för detta. Vi har tidigare satt våra organisationsgrundande principer och tagit fram en ny styrmodell där basen för de båda områdena är tillit. Under 2022 kommer vi att fortsätta vårt arbete med Tillit som styrprincip och förhållningssätt i hela organisationen. Det tar tid att ställa om till tillitsbaserad styrning och ledning och olika verksamheter kan behöva göra på olika sätt. Olika individer har också olika förmåga och möjlighet att både utverka och ta emot förtroende tillsammans med det ansvar detta innebär. Olika och situationsanpassade lösningarna kommer därför att finnas. Arbetet med att leda och följa upp kommer att få ett större fokus framåt.

Fokus på medborgarna/invånarna kommer att vara väsentligt. Verksamhetens förutsättningar lika så. Att ge handlingsutrymme för att frigöra motivation, kunskap och omdöme samt skapa förutsättningar för handling blir grundläggande för verksamhetsutvecklingen.

### **Bemötande och service**

Köpings kommun sätter invånare och företagare som kommer i kontakt med kommunen i fokus. Det ska vara lätt att vara invånare och nyttjare av tjänster i kommunen. Respekt, öppenhet och ett gott bemötande, utan avkall på professionalitet, ska prägla mötet med invånare och företag i förvaltningens utbud av service och tjänster. Förhållningssättet innebär en lyhördhet för vad invånare och företag vill, tycker och tänker, och en tydlighet i vad man kan förvänta sig. Kommunikation och dialog är därmed särskilt viktiga.

Mark och fastighet vill kontinuerligt utveckla sin handläggning och service för att kunna erbjuda ett än bättre bemötandet. Det finns exempelvis en ökad efterfrågan på digitala tjänster som förvaltningen avser att jobba aktivt med för att dels tillmötesgå invånarnas och företagens önskemål, och för att skapa en så effektiv handläggning som möjligt. I utvecklingen av kommunen är det viktigt med en dialog och god kommunikation med invånare, företagare och näringsliv. Förvaltningen behöver lyssna in önskemål och behov i handlägningsprocessen inom ramen för de möjligheter som finns.

## *Stora investeringsbehov*

### **Lokalförsörjning**

Kommunledningsförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningens mark- och fastighetsenhet har under 2021 samarbetat för att sätta den nya processen för arbetet med kommunens lokalförsörjning. Under 2022 är det viktigt att det arbetet får fortsätta och får fortsatt fokus. Kommunen står inför flera stora investeringar framöver, lokalförsörjningsplanen talar om stort underhållsbehov och behov av nya verksamhetslokaler för både förskola och äldreboende. För att vi ska nå framgång är en effektiv process där vi från kommunledningsförvaltningen i samarbete med övriga förvaltningar och bolag kan skapa förutsättningar till att våra förtroendevalda så att de kan göra kloka, hållbara och ekonomiska vägval för Köpings framtid. Under 2022 fortsätter arbetet med framtagande av en fastighetspolicy.

### **Mark och Fastighet**

Behovet av att få mer byggklar mark är fortsatt stort. Köpings kommun är inne i ett expansivt skede där efterfrågan på mark till småhustomter, flerfamiljshus samt verksamheter är fortsatt stort. Det är av stor vikt att utredningar genomförs korrekt och kvalitativt inför framtagandet av detaljplaner i samband med exploatering, ett resultat av att kraven har ökat de senaste åren.

Kommunens fastigheter är även en viktig framtidsfråga för att kunna erbjuda invånarna lämpliga lokaler till förskolor, skolor och övriga verksamhetslokaler. Fastighetsfrågorna i kommunen är centrala just nu och högaktuella då bland annat en ny grundskola planeras.

### **Köpings Hamn**

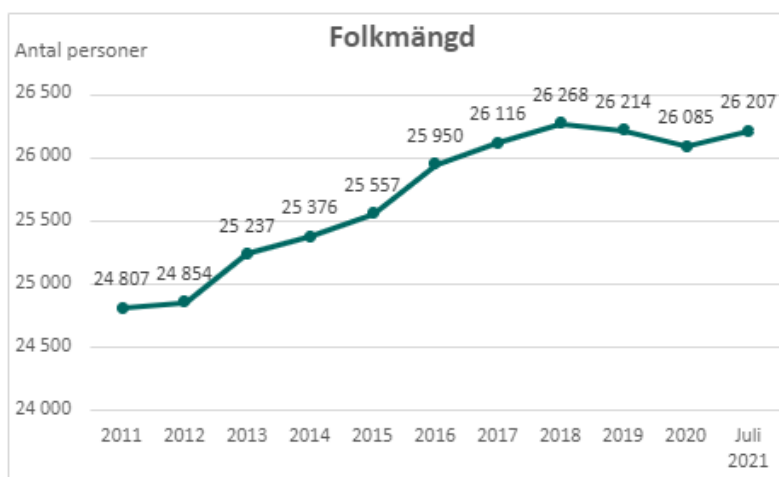
Den kommunala budgeten för Köpings hamn kan för närvarande delas in i två delar. Den ena består av åtaganden och kostnader som uppkommer i hamnutvecklingsprojektet med fördjupning av farleden, eventuella förstärkningsåtgärder av strandlinjen efter farleden och i kajkonstruktioner samt omhändertagande av muddermassor. Projektet genererar för närvarande stora kostnader vilka disponeras av Västra Mälardalens Energi och Miljö AB (VME).

Den andra delen av den kommunala budgeten består av åtgärder som är kopplade till nuvarande verksamhet och utveckling av verksamhet och som inte är kopplade till hamnutvecklingsprojektet. Denna del syftar till att behålla och utveckla statusen på befintliga anläggningar och ytor.

## Demografi och volymer

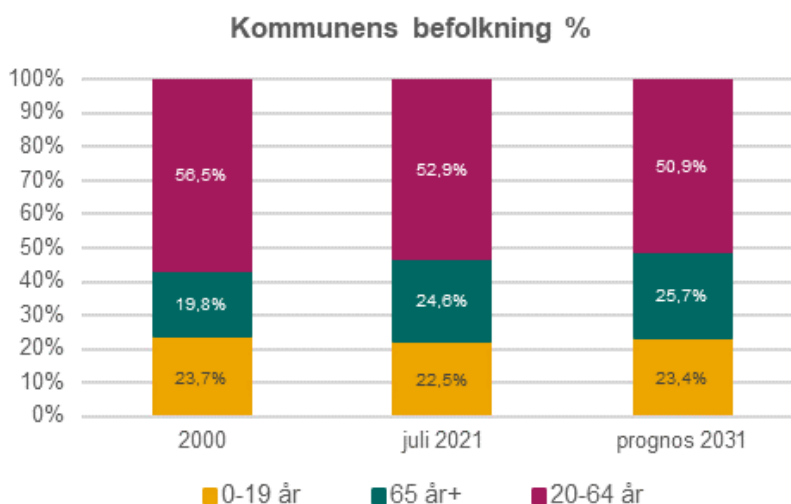
Viktiga demografi- och volymförändringar för Köpings kommun är hur befolkningstillväxten utvecklas, hur försörjningskvoten ser ut samt hur arbetslöshet och arbetsmarknad utvecklas kommande år

### *Demografi och påverkan på kommunens välfärdstjänster*



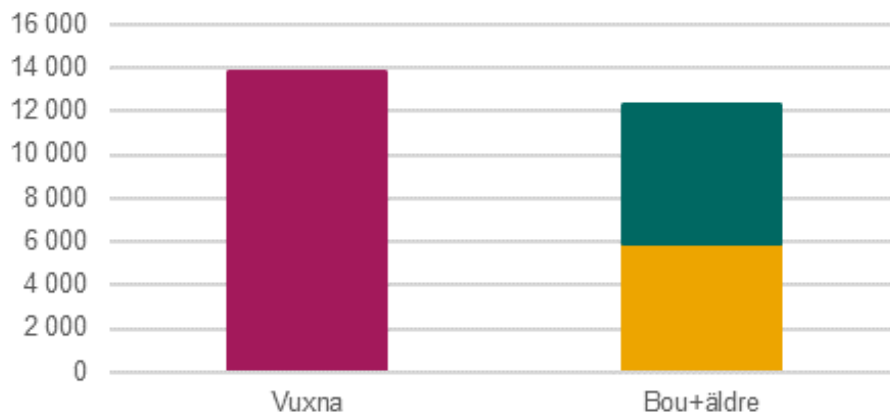
Folkmängden i Köping förväntas öka och år 2031 prognosticeras det till drygt 27 100 invånare. De senaste åren har befolkningen ökat med i snitt omkring 200 invånare per år, till stor del på grund av hög invandring till Sverige. För kommande år till och med år 2031 förväntas ökningen bli i snitt knappt 100 invånare per år.

Ökningen förväntas bli störst i åldersgruppen 0-19 år och 65 år+. Inom åldersgruppen 0-19 år, är det ungdomsgruppen 13-18 år som förväntas öka mest. Inom åldersgruppen 65 år+ är det främst de som är 80 år och äldre som förväntas öka mest.



Andelen äldre samt barn och unga har ökat och förväntas att fortsätta öka. Den demografiska utvecklingen kommer att innebära ett fortsatt tryck på samhällets välfärdstjänster.

### Försörjningskvot juli 2021

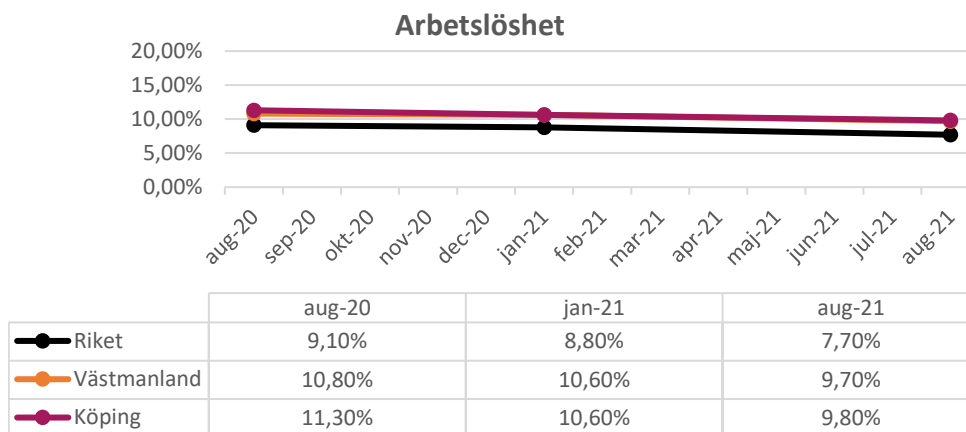


I augusti 2021 uppgår försörjningskvoten till 0,89 för Köping. År 2020 var försörjningskvoten för **riket** 0,77. *Försörjningskvot* som nyckeltal beskriver hur många personer en person i arbetsför ålder behöver försörja utöver sig själv. Allt eftersom andelen äldre och barn/unga ökar, så kommer även försörjningskvoten att öka. År 2000 var försörjningskvoten 0,73. Prognosen för 2031 visar 0,92.

#### *Arbetslöshet och arbetsmarknad*

Återhämtningen till följd av pandemin väntas bli utdragen och först i slutet av 2022 väntas arbetslösheten sjunka till nivåer innan pandemin. För riket innebär det en arbetslöshet motsvarande 7,4 procent och Västmanland bedöms hamna på en högre nivå jämfört med riket, 9,4 procent. Återhämtningen på arbetsmarknaden mellan olika län hänger väldigt mycket ihop med hur bransch- och näringsstrukturerna ser ut i ett län. En varierande bransch- och näringsstruktur innebär att förutsättningarna för återhämtning på arbetsmarknaden är mer gynnsam för befolkningen i arbetsför ålder med olika kompetenser och utbildningsnivåer.

Enligt tabell nedan ligger Köping i augusti 2021 på en högre nivå jämfört med riket, och har varit så under pandemin. I jämförelse med Västmanland är nivån i princip densamma. Arbetslösheten har sakta börjat minska under årets första åtta månader, 10,6 procent i januari 2021 och 9,8 procent i augusti 2021. Att Köping ligger på högre nivåer än riket förklaras bland annat av att andelen högutbildade (25-64 år) är lägre i Köping jämfört med riket. Statistik från Kolada för år 2020 visar att andelen i kommunen uppgick till 16,0 procent att jämföra med rikets 28,9 procent.



Långtidsarbetslösheten utgör 46 procent av totalen, och Arbetsförmedlingen befarar att andelen kan överskrida 50 procent. Strukturomvandlingen med digitalisering och automatisering på arbetsmarknaden har påskyndats, och det ställs därmed nya och högre krav på arbetskraftens kompetenser. Många arbetstillfällen har även försvunnit under pandemin som ett resultat av strukturomvandlingen. Detta riskerar att öka obalansen på arbetsmarknaden och risken för hög strukturarbetslöshet förväntas bli stor.

# Kvalitetsstyrning

## Verksamhetsperspektivet



**MÅL:** Kommunens verksamheter erbjuder största möjliga kvalitet för givna resurser

### Viktiga kvalitetsfaktorer och indikatorer

#### Kommunledningsförvaltning (KLF)

**Viktig kvalitetsfaktor:** Vi har effektiva arbetsätt för att leda och utveckla förvaltningar och bolag

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål/ Riktvärde
Nöjd inflytande index - Information <sup>4</sup>	55	49		Andelen medborgare som uppger att de är nöjda med den information som kommunen ger ska öka
Andel effektiva processer <sup>5</sup>				Andelen kända och tydliga processer ska öka
Det finns ett högt förtroende för kommunledningsförvaltningen <sup>6</sup>				Andelen förvaltningar och bolag som uppger att de är nöjda med kommunledningsförvaltningens arbete ska öka

<sup>4</sup> Medborgarnas bedömning av kommunens informationsgivning, skala 0-100. Undersökningen genomförs en gång per år i SCB:s medborgarundersökning

<sup>5</sup> Bedömning av antalet definierade kartlagda processer som efterlevs

<sup>6</sup> Undersökning genomförs med intern Menti undersökning

**Viktig kvalitetsfaktor:** Vi har god service och ett bra bemötande

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål/ Riktvärde
Nöjd medborgarindex - Bemötande <sup>7</sup>	58	52		Andelen medborgare som uppger att de är nöjd med bemötandet som kommunen ger ska öka
Företagsklimat enl ÖJ (Insikt) – Totalt, NKI (jmf likn kommuner)	74 (76)	70 (72)	72 (74)	Företagarnas bedömning av servicen i kommunens myndighetsutövning ska öka

---

<sup>7</sup> Medborgarnas bedömning av bemötande och tillgänglighet i kommunen, skala 0-100.  
Undersökningen genomförs en gång per år i SCB:s medborgarundersökning.



## Mark och Fastighet (SBF)

Viktig kvalitetsfaktor: God beredskap för en hög byggtakt

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål/ Riktvärde
Planreserv (antal byggrätter som gamla och nya detaljplaner möjliggör)	284	407	407	600
Planreserv i ändamålsenlig verksamhetsmark	60 000	60 000	60 000	Öka
Antal byggklara lediga tomter	0	34	40	Öka
Tomtkö	130	166	182	

Viktig kvalitetsfaktor: En god bostadsmiljö

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål/ Riktvärde
Nöjd regionindex - bostäder	49	50	53	Förbättrat värde

Viktig kvalitetsfaktor: En hållbar kommun

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål/ Riktvärde
Aktuell Hållbarhets miljöranking av Sveriges kommuner	85	81	110	Förbättrad placering

## Gata och Park (VME)

Viktig kvalitetsfaktor: En trygg och trivsamt stadsmiljö

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål/ Riktvärde
Underhåll och skötsel av gång- och cykelvägar, andel nöjda (%)	34	33	36	37

## Medarbetarperspektivet



**MÅL:** Vi har engagerade medarbetare som trivs och utvecklas och ett gott ledarskap

### *Viktiga kvalitetsfaktorer och indikatorer*

Kvalitetsfaktorerna och indikatorerna avser kommunledningsförvaltningen. För Samhällsbyggnadsförvaltningen mark och fastighet presenteras kvalitetsfaktorer och indikatorer i samhällsbyggnadsnämndens verksamhetsplan då det är där medarbetarna är anställda. Medarbetarna i Gata-Park är anställda i bolaget VME.

### **Viktig kvalitetsfaktor:** Hållbar arbetsmiljö

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål/ Riktvärde
Motivationsindex HME	81	79,2		Målet är att motivationsindex ska öka
Ledarskapsindex HME	80	78,2		Målet är att ledarskapsindex ska öka
Styrningsindex HME	80	70,2		Målet är att ledarskapsindex ska öka

## Ekonomiperspektivet



**MÅL:** Vi har god ekonomisk hushållning och en ekonomi i balans

*Viktiga kvalitetsfaktorer och indikatorer*

### Kommunledningsförvaltningen

**Viktig kvalitetsfaktor:** En långsiktigt hållbar ekonomi

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål/ Riktvärde
Nettokostnad kommunens verksamhet totalt, kr/inv (jmf med liknande kommuner) <sup>8</sup>	57 850 (56 339)	59 466 (58 235)	61 535 (59 057)	
Nettokostnadsavvikelse totalt, andel %, (jmf med liknande kommuner) <sup>9</sup>	1,4 (0,8)	0,0 (0,2)	1,8 (0,4)	

### Mark och Fastighet (SBF)

**Viktig kvalitetsfaktor:** Långsiktigt hållbar ekonomi

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål/ Riktvärde
Resultatavvikelse (%)		99%	102%	Bättre avstämning mellan redovisning och prognos
Nettokostnad fysiskt och teknisk planering, bostadsförbättringar, kr/inv (jmf med liknande kommuner) <sup>10</sup>	522 (517)	677 (579)	894 (678)	

<sup>8</sup> Nyckeltal från Kolada

<sup>9</sup> Nyckeltal från Kolada, Positiva värden indikerar högre kostnadsläge än statistiskt förväntat och negativa värden ett lägre kostnadsläge än statistiskt förväntat.

<sup>10</sup> Koladas nyckeltal för bostadsförbättringar, bredbandsutbyggnad. Avser fysisk planering, bygglovsverksamhet, teknisk verksamhet och markförsörjning inklusive reglerings- och saneringsfastigheter. Även kostnader för tomma lokaler som följd av bland annat omstruktureringar i kommunen och delar av kostnader för exploatering av mark redovisas här. Som bostadsförbättring räknas sanering och upprustning av befintliga områden samt stöd till bostadsföretag. Här redovisas även bredbandsutbyggnad

## Gata och Park (VME)

Viktig kvalitetsfaktor: Långsiktigt hållbar ekonomi

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål/ Riktvärde
Nettokostnad väg- och järnvägsnät, parkering samt parker, kr/inv (jmf liknande kommuner) <sup>11</sup>	1 224 (1 595)	1 411 (1 658)	1 312 (1 555)	

---

<sup>11</sup> Nyckeltal från Kolada.

# Målstyrning (Prioriterade områden)

Nedan redovisas de områden som kommunledningsförvaltningen och Mark och fastighet, valt att prioritera under 2022. Utifrån grunduppdragen och analys av nuläge och förutsättningar redovisas tydligt prioriterade utvecklingsinsatser i avsnittet ”Målformulering”.

## Kommunledningsförvaltningen (KLF)

### Nuläge och förutsättningar

Den digitala utvecklingen har i samband med den pågående Coronapandemin fått en snabb utveckling. De kommande åren kommer digitalisering vara en viktig fråga för att behålla och höja kvaliteten och servicen i verksamheten, öka kostnadseffektiviteten samt nå framgång i arbetet med de kommundemensamma utvecklingsmålen. Våra invånares förväntningar på oss att leverera enkla och smidiga lösningar ökar. För att fortsätta vara en attraktiv arbetsgivare och möta framtidens kompetensförsörjning behöver vi fortsätta med den digitala utvecklingen.

Ett förhållningssätt för att bli en attraktiv och modern arbetsgivare med verksamhetsutveckling för invånarnas bästa i grunden. Tillit som styrprincip och förhållningssätt är något som grundar sig på en stor del forskning. Tillit är grunden för en hållbar organisation. Den är även avgörande för hur människor mår och kan prestera på sitt arbete. En god arbetsmiljö lägger grunden för detta. Vi har tidigare satt våra organisationsgrundande principer och tagit fram en ny styrmodell där basen för de båda områdena är tillit. Under 2022 kommer vi att fortsätta vårt arbete med Tillit som styrprincip och förhållningssätt i hela organisationen. Det tar tid att ställa om till tillitsbaserad styrning och ledning och olika verksamheter kan behöva göra på olika sätt. Olika individer har också olika förmåga och möjlighet att både utverka och ta emot förtroende tillsammans med det ansvar detta innebär. Olika och situationsanpassade lösningar kommer därför att finnas. Arbetet med att leda och följa upp kommer att få ett större fokus framåt.

Fokus på medborgarna/invånarna kommer att vara väsentligt. Verksamhetens förutsättningar likaså. Att ge handlingsutrymme för att frigöra motivation, kunskap och omdöme samt skapa förutsättningar för handling blir grundläggande för verksamhetsutvecklingen.

### Målformulering

- **Digital utveckling**  
Flera av våra stödprocesser är digitala.
- **Tillit**  
Hela organisationen jobbar med tillit som styrprincip och förhållningssätt.
- **Fastighetsprocess**  
Vår fastighetsprocess är känd och effektiv

## Mark och fastighet (SBF)

### Nuläge och förutsättningar

Ett av grunduppdraget för samhällsbyggnadsförvaltningen är mark- och bostadsfrågor samt se till att en tillfredsställande markberedskap upprätthålls. Förvaltningen ska även se till att det finns en bostadsförsörjning och att samhällsbyggande främjas. Likaså har förvaltningen den översiktliga planeringen av användningen av mark och vatten som sitt ansvarsområde.

Boendeplanering och en hållbar mark-och vattenanvändning är viktiga strategiska och långsiktiga frågor för kommunen. Bra bostäder och attraktiva boendemiljöer är grundläggande faktorer som har betydelse för både tillväxt, företagsetableringar och välfärd. Befolkningen växer och dagens bostadsbyggande täcker inte upp behovet av bostäder vare sig i Sverige, Västmanland eller i Köpings kommun. Efterfrågan på bostäder förstärks även av att Köpings kommun sedan 2012 haft en ökande befolkning.

Med tanke på det geografiska läge som kommunen har och de allmänna kommunikationer som finns tillgängliga finns det möjlighet att växa ytterligare. I kommunens tomtkö för småhustomter finns det i nuläget en kö på 190 personer. Det behövs förutsättningar för att fler människor ska välja att bosätta sig och vilja bo kvar i Köpings kommun samt se kommunen som en attraktiv bostadsplats.

Det blir även viktigt att ha ett långsiktigt perspektiv när kommunen växer för att säkra en god livsmiljö för både nuvarande och kommande generationer. Olika perspektiv behöver beaktas för hur kommunens mark-och vattenanvändning ska se ut. En gemensam visionsbild över kommunen i framtiden blir därmed ett stöd i att säkra att olika perspektiv tas tillvara.

I utvecklingen av kommunen är det viktigt med en dialog och god kommunikation med invånare, företagare och näringsliv. Förvaltningen behöver lyssna in önskemål och behov i handlägningsprocessen inom ramen för de möjligheter som finns. Det finns exempelvis en ökad efterfrågan på digitala tjänster som förvaltningen avser att jobba aktivt med för att dels tillmötesgå invånarnas och företagens önskemål, och för att skapa en så effektiv handläggning som möjligt.

### Målformulering

- Effektiviteten i handläggningen ska öka
- Nöjdheten med boendemiljön ska förstärkas

### Analys

Kommunen växer vilket ger behov av strategisk utveckling gällande bostadsfrågorna och kommunens mark-och vattenanvändning. Utvecklingen behöver grundas på kvalitetssäkrade analyser av befolkningsutveckling, bostadsbyggande och

marknadsförutsättningar som stöd i hur kommunens boendemiljöer, gestaltning och livsmiljöer ska se ut i framtiden.

Det är även viktigt att den strategiska planeringen riktar sig mot och inkluderar invånare, besökare, näringsliv och exploatörer. De strategiska ställningstagandena bidrar även till en ökad transparens i handläggningen gentemot invånare och företagare när den gemensamma målbilden och ramverket för olika beslut är kända. Den strategiska planering är även ett viktigt stöd till andra förvaltningar och bolag i kommunen när framtidens välfärd planeras och utformas.

Förvaltningens bedömning är även att en tydlig strategisk planering bidrar till attraktivare bostäder samt en god boende-och livsmiljö för invånarna. I sin tur kan det generera en förflyttning inom vissa av indikatorerna exempelvis nöjdheten med sin boendemiljö.

# Ekonomistyrning

## Analys av resultat 2020 och prognos 2021

Den totala budgetavvikelsen blev för 2020 +6,1 mnkr. Den största positiva avvikelsen finns inom den tekniska verksamheten på +4,1 mnkr vilket till största del beror på minskade kostnader för vinterväghållning och beläggningar. Inom Samhällsbyggnad mark och fastighet överskreds budget med -1,8 mnkr vilket främst beror på högre kostnader än budgeterat för underhåll av lokaler.

Årsprognosen per sista oktober 2021 prognosticeras till -11,2 mnkr. Negativa avvikelser återfinns inom Räddningstjänsten Mälardalen, -5,0 mnkr samt Samhällsbyggnad mark och fastighet, -8,9 mnkr.

Avvikelsen inom Räddningstjänsten beror på högre pensions- och omställningskostnader i samband med att räddningstjänsten övergick från Västra Mälardalens kommunalförbund till Räddningstjänsten Mälardalen.

Avvikelsen inom Samhällsbyggnad mark och fastighet beror på ökade reparationskostnader, flertalet försäkringsskador där del av kostnaderna inte täcks av försäkringen samt reducering av hyror på grund av corona.

Positiv avvikelse inom Kommunledningsförvaltningen om 1,9 mnkr vilken beror på vakanser samt återhållsamhet bland övriga kostnader.

## Nämndens budgetram

I den budgetramen nedan ingår förutom kommunstyrelsens ansvarsområde även budgetram för kommunfullmäktige, Västra Mälardalens Överförmyndarnämnd, Valnämnd och Revision.

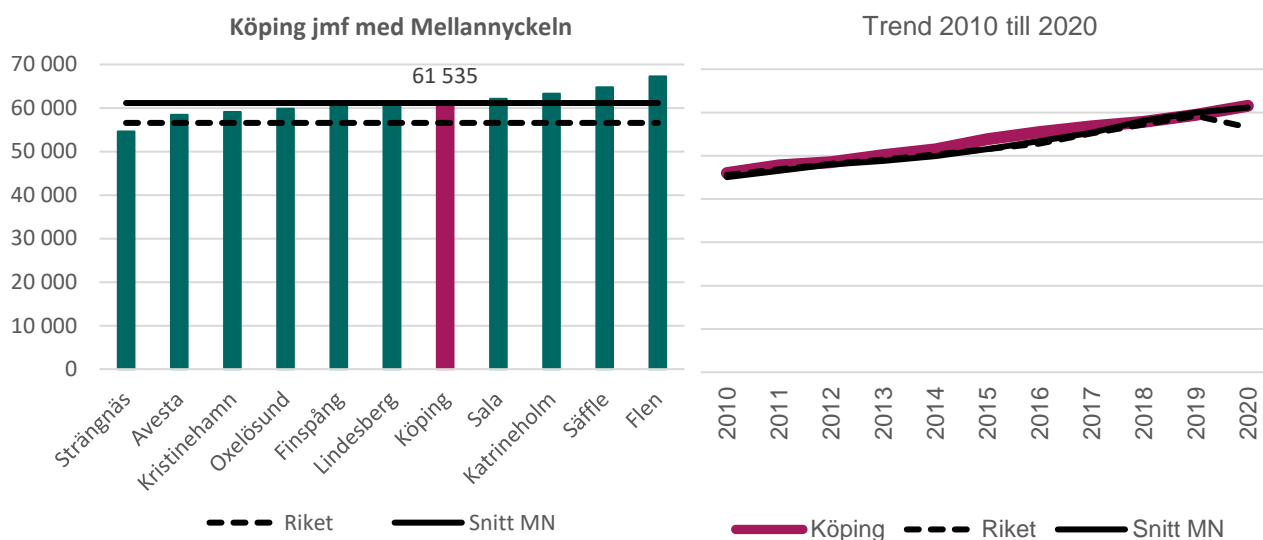
<b>Budgetram 2022 (Mkr)</b>	
Budgetram 2021	178,0
Förändring	7,3
<b>Budgetram 2022</b>	<b>185,1</b>

Kommunstyrelsens ramökning till 2022 består en utökad ram med 6,1 mkr som beslutats av kommunfullmäktige. Effektiviseringskrav finns medräknat i förändringen med 1,5 miljoner. Löneökningar har kompensats med 0,8 mkr, samt en ramjustering på 1,9 mkr med anledning av att folkhälsoarbetet, ansvar för Forum och flytta av bemanningsassistent till kommunledningsförvaltningen.



## Jämförelse med andra

Köpings nettokostnad för kommunens totala verksamhet per invånare finns inom genomsnittet för de kommuner som ingår i Mellannyckeln<sup>12</sup>. Men i jämförelse med riket är Köpings kommuns nettokostnad högre.



De finansiella nyckeltalen speglar kommunens ekonomiska läge på kort och lång sikt. Diagrammet visar kommunens läge i förhållande till de 10% kommuner som har bäst (positiv referens) respektive 10% sämst (negativ referens) resultat, för varje nyckeltal. Mellan 2019 och 2020 är det nyckeltalet kassalikviditet som förbättrats mest och nettokostnadsavvikelse försämrats. Övriga nyckeltal är oförändrade.



<sup>12</sup> Mellannyckeln är ett nätverk av olika kommuner i mellansverige som är likvärdiga Köpings kommun.

## Nämndens driftbudget

Budgetram för 2022 består av både utökningar beslutade av kommunfullmäktige, effektiviseringskrav, löneökningar för 2021 samt justeringar med anledning av organisatoriska förändringar.

Verksamhet	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022	Nämndens Prioriteringar
Kommunfullmäktige	2,4	2,9	2,8	
Kommunstyrelsen	4,4	4,9	5,0	
Kommunledningsförvaltningen	48,6	52,9	56,8	1,9
Teknisk verksamhet	50,5	44,8	46,3	2,0
V M Kommunalförbund	24,5	24,4	4,1	0,5
Räddningstjänsten Mälardalen	0	0	21,8	1,1
SBF Mark och fastighet	79,9	43,5	43,0	
V M Överförmyndarnämnd	3,3	3,8	3,9	
Valnämnd	0,0	0,0	0,6	0,6
Revision	0,7	0,8	0,8	
<b>Summa</b>	<b>220,5</b>	<b>177,8</b>	<b>185,1</b>	<b>6,1</b>

Prioriteringen av kommunledningsförvaltningens ram avser att införa tjänsteperson i beredskap, kostnader för ”Västra Mälardalen i samverkan” samt digitalisering av stödprocesser. Ramökningen för teknisk verksamhet avser fortsatt satsning på gator, vägar och parker. En ramförstärkning har gjorts för kommunalförbundet och avser upphandlingskostnader. Kostnaderna för räddningstjänsten har ökat och därför utökas ramen.

### *En ekonomi i balans*

Planerade effektiviseringar under perioden 2022 - 2025 omfattar till störst del digitalisering och digitaliserat arbetssätt och beräknas till 8,7 mnkr. Under 2022 beräknas effekterna inte ge en besparing direkt på grund två större satsningar för digitalt stöd för planering och uppföljning samt införandet av e-handel och e-handelssystem. Dessa effektiviseringar medför en initial kostnad innan en besparing aktualiseras. Därav återfinns en negativ effektivisering under 2022 för att sedan börja ge effekt framåt.

Effektiviseringsåtgärd	Total effekt	Effektivisering per år			
		2022	2023	2024	2025
Nytt intranät	4 100	800	1 300	1 000	1 000
Ärendehanteringssystem	350	0	100	100	150
Nya arbetssätt – "Post-Corona"	80	80			
Digitalt stöd för planering och uppföljning	1 500	-500	400	800	800
Genomgång av enhetens medlemskap/licenser och konsulttjänster	53	53			
Digitalisering av HR-processer	300	0	100	100	100
Personligt ledarskap	200	200			
Inköpsprocessen (e-handel)	2 000	-1000	500	1 000	1 500
Minskade kostnader media	78	78			
Löneintegration i ärendesystem	38	38			
<b>Summa</b>	<b>8 699</b>	<b>-251</b>	<b>2 400</b>	<b>3 000</b>	<b>3 550</b>

## Nämndens investeringsbudget

Område	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Investeringsreserv		15,0	15,0
Kommunledningsförvaltningen	0,3	0,8	2,8
Teknisk verksamhet	92,1	45,0	40,0
SBF Mark och fastighet	130,5	9,0	7,0
Lokalförsörjningsplan	0,0	0,0	43,0
<b>Summa</b>	<b>222,9</b>	<b>69,8</b>	<b>107,8</b>

## Taxor och avgifter

Kommunstyrelsen har taxor och avgifter för följande verksamheter:

Verksamhet	Taxa/Avgift Budget 2022
Borgerlig vigsel för icke Köpingsbor	500 kr
Tomtköavgift	300 kr/år sökande

# Risk- och internkontroll

## Väsentliga risker

Kommunstyrelsen har identifierat nedanstående risker i sin verksamhet.

Identifieringen har skett utifrån en genomlysning av vilka risker som kan påverka nämndens verksamheter att nå målen i grunduppdraget och/ eller att lagar, policys och riktlinjer inte följs.

Gransknings- område/rutin/ process	Konsekvens- beskrivning	ROV		Risk- värde
		Konsekvens	Sannolikhet	
Arbetsbelastning	Risk för hög arbetsbelastning – postpandemi, arbetsrelaterad utmattning	3 Kännbar	3 Möjlig	9
Tillbud och arbetsskador	Risk att vi inte rapporterar tillbud som då minskar möjligheten att arbeta förebyggande för att kunna minska risken för arbetsskador	3 Kännbar	3 Möjlig	9
Arbetsmiljö	Risk för ohälsa och olyckor	3 Kännbar	4 Sannolik	12
Protokoll	Risk att protokoll inte uppfyller lagkraven som kan leda till att besluten upphävs.	4 Allvarlig	3 Kännbar	12
Inköpsprocess	Risk att inköp görs från leverantörer som vi inte har avtal med, vilket leder till höga kostnader	4 Allvarlig	4 Sannolikt	16
Investeringar	Risk för att vi inte följer beslutade riktlinjer för investeringar, vilket medför att vi inte har koll på vilka investeringsbehoven och inte kan planera för dem i god tid.	4 Allvarlig	4 Sannolikt	16

Gransknings- område/rutin/ process	Konsekvens- beskrivning	ROV		Risk- värde
		Konsekvens	Sannolikhet	
Delegation	Risk att beslut fattas av fel instans/person vilket leder till att överklaganden bifalles och besluten därmed ogiltigförklaras. Om delegationsbeslut inte återrapporteras/delges på rätt sätt vinner de inte laga kraft och blir inte verkställningsbara. Korrekt hantering av delegationsbeslut är en förutsättning för rättssäkerheten i beslutsprocesserna.	4 Allvarlig	5 Mycket sannolikt	20
Dokument- hantering	Risken är att vi förlorar information pga att dokumenthanteringsplaner inte är uppdaterade och därmed inte följs. Uppdaterade dokumenthanteringsplaner är en förutsättning för digitaliseringsarbetet.	4 Allvarlig	5 Mycket Sannolikt	20

## Internkontrollplan

Kommunstyrelsen har utifrån bruttorisklista och riskanalys valt följande risker till 2022 års internkontrollplan.

Granskningsområde / rutin/process	Kontrollmoment	Risk- värde	Åtgärder/ aktiviteter
Delegation	Kontroll av att delegationsordningar hanteras korrekt på förvaltningar. Stickprovskontroller av att delegationsbeslut anmäls till	20	Ny mall för delegationsbeslut, samt rutin för anmälan av delegationsbeslut, implementeras

Granskningsområde / rutin/process	Kontrollmoment	Riskvärde	Åtgärder/ aktiviteter
	nämnd genomförs på förvaltningarna.		
Dokumenthantering	Kontroll att dokumenthanteringsplan är uppdaterad och aktuell	20	Kommungemensam mall för dokumenthanteringsplan, samt styrdokument för dokumenthanteringen i kommunen tas fram på KLF. Detta för att skapa förutsättningar för nämnder och bolag att uppdatera sina respektive dokument.
Inköpsprocess	Kontroll av avtalstrohet	16	Inköpsgruppen informerar/ utbildar om regler för inköp.
Stora investeringar	Kontroll av följsamhet av riktlinje	16	Tydliggöra investeringsprocess och riktlinje.

## Bilaga. Verksamhetsfakta och Nyckeltal

Nyckeltal	Utfall 2020	Budget 2021	Budget 2022
Andel e-fakturor			
Andel nystartade företag	7,5		
Markförsäljningar		10	
Markförvärv / Byten		5	
Preliminära tomtfördelningar		10	
Servitut och nyttjanderätter		5	
Arrendeåtgärder (exklusive odlingslotter och husvagnsplatser)		5	